

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Ο ΒΟΛΦΓΑΓΚ ΜΟΖΑΡΤ

Οι γονείς του. Τα νεανικά του χρόνια. Καταπληκτικά έκδηλώσεις του ταλέντου του. Συνθέτης και μαέστρος εις ηλικία έννεα ετών. Θρησμοί και δυστυχία. Αι αδελφαι Βέμπερ. Ο έρωσ του προς την Άλοϊζα και ο γάμος του με την Κωνσταντίαν. Πώς εϊργάζετο. Το «Ρέκβιεμ». Ο θάνατός του. Η εξαφάνις του τάφου του.

Ο Μόζαρτ γεννήθηκν στη Σαλοβούργη στις 27 Ιανουαρίου 1756. Ο πατέρας του ήταν περίφημος βιολιστής και μαέστρος στήν αρχίσταρ της μητροπόλεως της Σαλοβούργης. Είσως και η αδελφή του ή Μαριάννα κατάτεσσερα χρόνια μεγαλύτερα του, άνεδείχθη άργότερα ως διάσημος πιανίστα. Ο Μόζαρτ μόλις άρχισ νά καταλαβαίνει τί γίνεται γύρω του, έδειξε άκατανίκητη κλίση προς τή μουσική. Από τεσσάρων χρόνων άρχισ νά συνθέτη και ο πατέρας του που ήταν καλλιτέχνης με όλη τή σημασία, έκλαιγε από τή χαρά του διαβάλλοντας τίς πολιχίστες και τά τραγουδάκια του παιδιού του, που καλά καλά δέν έτεσσε ακόμα νά γράφη.

Ο πατέρας του κατάλαβε άμέσως πώς ειχε νά κέρη με μιά έξαιρετική φύση και προσάβηθε όσο μπόρεσε νά τον βοηθήση και νά τον άναδείξη. Ο Μόζαρτ από 7 χρόνων άρχιζε νά γράφη στάς ευρωπαϊκάς μεγαλοπόλεϊς και νά δίνη κονσέρτα. Σάζεται άκόμη μιά γκαρβούρα καλαίου προγοφίματος, όταν έπαιξε γιά πρώτη φορά στό Παρίσι, που παριστά τον πατέρα του Λεοπόλδο, τήν αδελφή του Μαριάννα βιρονούζα, 11 χρόνων, και τον Βόλφραχ Μόζαρτ, 7 ετών, συνθέτη και διδάσκαλον μουσικής.

Ο Μόζαρτ μάθαινε τους κανόνες της μουσικής έντοικτωδώς. Έπειτα βιολι τέλεια χωρίς ποτέ νά μελετήση. Μπορεί νά πη κανένας πώς 20 χρόνια δέν ειχε παιά τίποτε νά μάθη. Ο Μπετόβεν και ο Βάγνερ εινε πειό πολύπλοκοι, αλλά δέν εινε πειό σοφοί άπ' αυτόν.

Έκαμε λοιπόν με τον πατέρα του και τήν αδελφή του μεγάλα ταξείδια. Γύρισαν τήν Γερμανία, πήγαν στό Παρίσι, στό Λονδίνο, στήν Ολλανδία, στήν Ιταλία. Όλα αυτά τά ταξείδια ήταν γεμάτα τιμές γιά όλους τους, αλλά χωρίς καμμία ύλική ύποστηρίξει. Τά μεγάλα σπιτία τους καλούσαν, αλλά δέν έσκέπτοντο ότι αυτοί οι άνθρωποι ειχαν ανάγκην ύλικής ύποστηρίξεως. Ήρκοίντο νά γεμίζουν τίς τσέπες του Μόζαρτ με μπρομπόνια και δώρα άσημαντα. Έπαιξε μπροστά σέ αυτοκράτορας και στά μεγαλύτερα σαυλιόνα.

Δέκα τεσσάρων ετών έπαιξε στό Μιλάνο τήν πρώτη του όπερα, τον «Μιθριδάτη». Ύστερα ταξίδεψε μόνος του, ή άλληλογραφία άποκαλύπτει τον χαριτωμένο του χαρακτήρα. Τά γράμματα του στή μητέρα του και στή Μαριάννα «την λατρευτή» του, όπως όνομάει τήν αδελφή του εινε γεμάτα άγάπη. Ούτε ίχνος ύπερηφάνειας και έπισταξίας παρουσιάζεσαι άν και ήταν τόσο μικρός. Άρχιεται νά γράφη μόνο δια «τό κονσέρτο μου ειχε έπιτυχία».

Στό 1781 τó χάλασε με κάποιον ηγοούμενο της Σαλοβούργης τον όποιο ειχε ακολουθήσει στή Βιέννη ως πιανίστας στό σπίτι του. Αυτός ό ηγοούμενος όνομάζετο Γερώνυμος ντε Κολβεντό και κατά τά φαινόμενα δέν ήταν προικισμένος με τήν Εύαγγελική γλυκύτητα, ήταν δέ και έντελώς βλάκας. Μεταχειρίζεταν τον Μόζαρτ

σαν τον τελευταίο άνθρωπο. Δέν μπορούσε νά τó κινήσει πώς ειχε νά κέρη μέναν άνθρωπο μεγαλοφυή. Στή Βιέννη τον άνάγκαζε νά τρώη στην κουζίνα με τους ύπερέτας. Ο δυστυχισμένος Μόζαρτ όπιόμενε όλα αυτά γιάνά βρούκεται στή Βιέννη. Αλλά δέν μπορούσε νά ύπομένη περισσότερο και τον καιρό που ό ντε Κολβεντόετοιμαζότανε γιά κάποιο ταξίδι ζήτησε άδεια ύπαρχον. Ο Ύγοιμενος που δέν ήθελε και πολλά φουρκίστηκε και καθώς φαίνεται τον έβρισε με τον χυδαιότερο τρόπο. Τόν ειπε ήλιθίο! όνι δέν εινε άξιος νά τον ύπηρετη! και άλλα. Ο Μόζαρτ που ήτο μιά φύσις καλή, δέν ένθύμωσε άλλα άρχισθηε νά δώρη τήν παρτίται του. Όπως όμως ή τσέπες του δέν ήταν και πολύ φουσκωμένες, τήν άλλη μέρα παρουσιάζηκε στό γραμματέα του ντε Κολβεντό τον ντ' Αρκό ζητώντας τήν πληρωμή του ό ντ' Αρκό όμως, ό όποιος

έμοιαζε πολύ με τον κύριο του στον χαρακτήρα θυμώσε, τον έβρισε και τέλο; τον άρπαξε από τίς πλάτες και τον πέταξε έξω με μιά κλωτσιά.

Ο Μόζαρτ θέλησε νά μονομαχήση με τον ντ' Αρκό αλλά ό πατέρας του τον έμποδισε.

Από τότε Ο Μόζαρτ γίνεται άνεξάρτητος. Στή Βιέννη που έδινε συναυλίες ζήτησε κάποιον άντιγραφέα μουσικής και τού σύστησαν τον Φριδολίνο Βέμπερ ό όποιος κέρδιζε τό ψωμί του άπ' αυτή τή δουλειά και εργαζόνασε στό θέατρο. Ο

άδελφός του Βέμπερ αυτόν ύπηρεσε ό πατέρας του Βέμπερ τού περίφημου συνθέτου. Ειχε τέσσερες κόρες κι ήταν όλοι τους μιά οικογένεια μουσικών, μιά οικογένεια Μπερ. Ο Μόζαρτ ξετρελλάθηκε άμέσως με τήν δεύτερη κόρη των, τήν Άλοϊζα ή όποία ήταν άρετά νόστιμη, και ειχε και πολύ καλή φωνή. Εκείνη τήν εποχή ή μέλλουσα, γυναίκα του ή Κωνσταντία, ή τελευταία κόρη του Βέμπερ, ήταν δεκατεσσάρων ετών. Ο πατέρας του μυστήθηκε όμως τόν έρωτάτου ό όποιος ύπεσφάλπετο άπό τους γονείς Βέμπερ γιατί ό Μόζαρτ δέν ήταν και άξιοκαταφρόνιτος γαμπρός και διάταξε τό γυίο του νά ταξιδέψη. Αυτό τό ταξείδι ήταν ό τάφος του πάθους του. Γυρίζοντας π.ο.ο. ή Άλοϊζα τού φέρθηκε πολύ ψυχρά, φαίνεται πώς δέν ειχε καθόλου καλό χαρακτήρα, κι όλα τελειώσανε. Ύστερα από μερικά χρόνια ό Μόζαρτ συνδέθηκε πάλι με τήν οικογένεια Βέμπερ. Η Άλοϊζα ειχε πάρει κάποιον ήθσοικό Λάγγε και ειχε προσληφθεί τραγουδίστρια στην όπερα. Η Κωνσταντία ειχε μεγαλώσει ήταν πολύ καλή, νοικοκυρά ίσως όχι και πολύ όμορφη, αλλά χαριτωμένη και με καλό χαρακτήρα.

Ένας δυνατός έρωσ έδωσε αυτές τίς δυό καρδιές και ό Μόζαρτ άπεφάσισε νά παντρευθή τήν Κωνσταντία και χωρίς τήν άδεια του γέρο πατέρα του ό όποιος δέν χώνεως καθόλου τήν οικογένεια Βέμπερ. Έπαντρεύτηκε εικοσι έξη χρόνων, στό κορψώμα της δυνάμεως του και μεγαλοφυΐας του. Ήταν χαριτωμένος, άβρός, λεπτός στους τρόπους και όπου και νά παρουσιαότο κέρδιζε, τάς συμπαθείας του κοινού. Ειχε γράψει τότε ένα πληθός από κομμάτια, σονάτες, τραγουδια, εκκλησιαστικούς ψαλμούς.

Δυστυχώς όμως παρ' όλα ταύτα ή έπιπολαία κοινωνία άρχισ νά τον έξωδι. Από τίς παραστάσεις δέν κέρδιζε σχεδόν τίποτε. Δέν επαρκίζεσαι όμοσό δυστυχισμένος μουσικός. Φρονιές νά βρη μαθητής. Η όδνη του επιθυμία εινε νά μορσέση νά κερδίση 200 φλορίνα (505 φρ.) τό χρόνο νά νά μορσέση νά ζήση με τή γυναίκα του στή Βιέννη. Σάζεται ένα γράμμα προς τό φίλο του Puchberg με ήμερομηνία 17 Μαΐου 1790 « Έχω γράφει δυό μαθητές, δά ήθελα νά τους έκανα όκτώ. Φρονίστε σέ παρακαλώ νά πης καντού πώς παραδίδο μαθήματα».

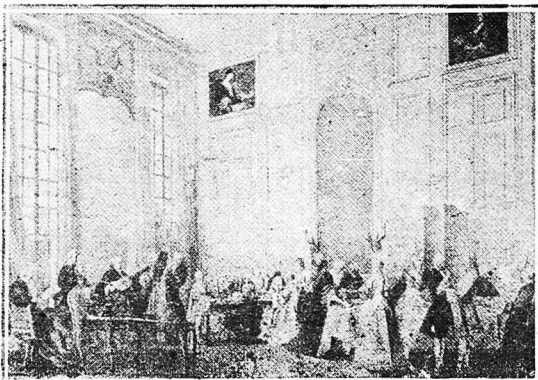
Και ό Puchberg τού στέλνει 150 φλορίνα γιά νά τον βοηθήση. Στήν αρχή τής παντρείας τον με τήν άξενιοσασιά της νεότητος όλα αυτά δέν τους χάνανε και μεγάλη έντύπωση. Ένα πολύ κρύο πρωϊ του χειμώνας κάποιος φίλος τους πήγε νά τους έπισκεφθή. Τους βρήκε νά χορεύουε σαν τρελλοί, αυτός και ή γυναίκα του. Τους ρωτά τί τρέλλα τους κτύπησε.

«Α! είναι γιά νά ξεσκαθούμε, φίλε μου, τού άπαντά ό Μόζαρτ, και νά μορσέσουμε νά εργασθούμε. Δέν έχουμε λεπτό γιά ν' άνοράσουμε έξω».

Η Κωνσταντία τον βοηθούσε και συγχωρούσε όλες τίς ύδιοτροπίες του. Ειχε κερδίσει τήν έμπιστοσύνη του με τήν άγάπη της, και ειχε άρκετ ήπιερσώ πένιο του. Ο μουσικός όταν θνεπένετο κανένα καινούργιο έργο ήταν πολύ άφρημένος, δέν ήξερε τί έκανε! άναγκαζότανε εκείνη νά τού κόβη τό κρέας όταν έτρωγε γιαιτι

Ο Μόζαρτ

Ο Μόζαρτ παίζων εις τό Τάμπλ

(Πινάξ τού ΦΛΛΗΒΙΕ)

από την αφηρημάδα του μοροπού να κοπή. Όταν όμως η σύνθεσις έπαιρνε μορφή μέσα στο μυαλό του, που ήταν πολύ εύκολο να την γράφει γι' αυτόν ήταν σαν μια αντίγραφη. Όταν λοιπόν έκανε αυτή τη δουλειά του άρεσε να κάθεται η Κωνσταντία κοντά του και να του δηλώνει ότι δήποτε, καμιά φορά και παραμύθια για παιδιά. Έγραφε και άκουε κάπου κάπου σταματούσες, έβραζε τα γέλια και ξανάκιανε τη δουλειά του. Λέγουν ότι την νύχτα που έβουχτους γράφοντας τη οβριβιούρα του «Δόν Ζουάν» η Κωνσταντία του διάβρασε τις περιπέτειες του 'Αλαδίνου και το Μαγικό Λυχνάρι, παραμύθια της Χαλιμάς.

Η αγάπη τους, τους βοηθεί να περνούν εύχρηστα τις φτώχειες τους. Ο Μότσαρτ πέρασε τη ζωή του διαρκώς δανειζόμενος από τους φίλους του και από τα ένεχυροδανειστήρια. Τέλος μέσα σ' αυτή την δυτυχισμένη ζωή έχουνται μερικά ευτυχισμένα συμβάντα: πρώτον ο μεγάλος θρίαμβος «της κλοπής του Σασιγιού», ύστερα, μετά τον θάνατο του Chuck, ο διορισμός του ως διευθυντού της ορχήστρας στην εκκλησία της αιλής του 'Ιωσήφ ΙΙ ο οποίος, κι' έδω για άτυχια του Μότσαρτ από ένα καπρίτσιο, από 2000 φλωρίνια που έπαιρνε ο Γλουκ του έδωσε 800.

Στις 29 'Οκτωβρίου 1787 εδόθηκε η πρώτη παράστασις του «Δόν Ζουάν» άριστουργήματός του με άσυγκριτο ένθουσιασμό. Ο Δόν Ζουάν ητο ο μεγαλύτερος θρίαμβος του Μότσαρτ.

Τόν Αύγουστο τῷ 1791, τόν τελευταίο χρόνο της ζωής του, έγραψε σέ τρεις βδομάδες τόν «Μαγικό αϊλό», ο οποίος παίχτηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 1791. Η έπιτυχία ητο κολοσσιαία. Το έργο παίχθηκε έκαιτο φορές συνεχώς.— Ο Μότσαρτ όμως δεν κινιόταν τίποτε. Ο Διευθυντής του Θεάτρου ελξε τόν κυνιομό να στήσει την προσημή του Μότσαρτ στο θέατρο της Καρινθίας όπου το έργο ελξε παίχθει χωρίς να τόν ένασχόσει οικονομικώς πούη άρρωστίη έντοματέυ. Αυτή η άρρώστίη ηταν τό τελευταίο χτύπημα.

Μιά βραδυά, καθώς έπαιζε πιάνο, ένας άγνωστος ντυμένος στα μαύρα πήγε σπίτι του και πρώτος τόν μουσικό άν μορφή να γράψει μια λειτουργία νημοσούν (Requiem) και τι χρηματικό ποσό ζήτησσε. Συμφωνήσανε για 50 έως 100 δουκάτια και ο άγνωστος έφυγε χωρίς να πη τό όνομα του λέγοντας μόνο ότι θα γυρίσει πολύ γρήγορα να δη τάς προόδους του έργου. Ο Μότσαρτ άρρωστος, έξαναλιμένος, άρχισε να εργάζεται με ζήλο. Γράφει κάπου στόν ντα Πόνος «Ποι όταν κάθεται κουράζεται περισσότερο παρά όταν γράφει». Πολές φορές έλεγε με δακρυά στα μάτια.

— Καλά τό λέω εγώ πως γιά τόν έαυτό μου έτοιμάζω τό Requiem.

Μετά τόν θάνατο του δασκάλου έμαθαν ότι ο άγνωστος ηταν ένας άκηρής της του κόμητος Walsegg πλουσίος ξεσαστέχης, ο οποίος άγόρασε άνέκδοτα έργα με τη νοσηρή ξεστομισιά να τά παρωσιαίη γιά δικά του. Αδός ο κόμης ελξε την άπίστευτη θρασυότητα να παίξη στην κηδεία της γυναίκος του τό Ρέκβιεμ του Μότσαρτ γιά δικό του.

Ηκατάστασις του μουσικού χειροτέρεσε μέρα με την ήμερα. Έξακολουθει όμως να εργάζεται στο Requiem του. Το τελευταίο άπόγευμα της ζωής του παίζοντας τά μέρη που ελξε τελειώσει μαζί με τρεις φίλους του, στη «Λακονιούζα», έβραζε τά κλάματα.

Τό βράδυ παρακλήθη την κυνιοδά του Σοφία να κάτση κοντά του. Η γυναίκια του έξαναλιμένη από τις άγρυπνίες πήγε να φομάξη ένα πακά. Ο Μότσαρτ ελξε τό μαθητή του Sunmayer κοντά στο κρεβάτι του και του έξηγουσε τό Requiem. Ο γιατρός Κλόσσε ήλθε γιά τελευταία φορά και διάταξε quietes κομπρέσος. Ο Μότσαρτ έχασε τάς αισθήσεις του και την 1 τό πρωί τις 5 Δεκεμβρίου 1791 άπεθανε. Η αιτία του θανάτου ηταν ρευματικώς πυρετός, με τυφροειδεις επιπλοκάς. Πέθανε σε ήλικία τριάντα έξη χρόνων. Άμέσως την ήλλη μέρα ήλθε ο άκηρής της του κόμητος Walseggs. Τό δάσανε τά χειρόγραφα του Requiem όπου ηταν σκορπισμένα πάνω στο κρεβάτι του.

Η κηδεία του Μότσαρτ ητο πολύ φτωχή. Έκείνη την ήμερα έκανε τρομερό κρύο, παγωμένα χροσταλλά πέφτανε από τις οκπέες τόν σπιτιών. Η Κωνσταντία ηταν από κρεβάτι άρρωστη από λύπη και δεν μπόρεσε ν' άκολουθήη την κηδεία του. Μερικοί φίλοι του που την συνόδεσαν σε κάμποσο δρόμο βοηθήθηκαν τέλος την καταγή και γύρισαν πίσω άπ' τό μισά τό δρόμο. Το φέρετρο πέρασε άργά τους δρόμους της Βιέννης και έφθασε έγκαταλειμένο κι' έρημο στο νεκροταφείο. Ο νεκροθάφτης πέταξε τό σώμα του μεζώλου μουσικού μέσα σ' ένα κοινό τάφο χωρίς καμιά προσευχή, χωρίς κανένα άποχαιρετισμό.

Όταν η Κωνσταντία μπόρεσε να σηκοθή, έπήγε στο νεκροταφείο, ζήτησε παντού να βοηη που ελχαν θάψει τόν άνδρα της. Ο νεκροθάφτης δεν εβίρασε τίποτα. Η Κωνσταντία έπέμεινε, ελπε την ήμερα της ταφής.

— Α! δεν έβουω τίποτα, δυτυχισμένη μου κυρία, άπήγησε ο νεκροθάφτης. Ο σύντροφός μου που έκανε ύπηρεσία έκείνη τη μέρα άρρώσθησε τό ίδιο βράδυ, και πέθανε ύστερα από τρεις μέρες!

Ύστερα από καιρό η Βιέννη ύψωσε ένα θανισμίο μουσολογών γιά τό Μότσαρτ. Άλλά αυτή η επανόρθωσις δεν θα σβήση την ντροπή τους που άφησαν τόν μεγάλο μουσικό να πεθάνη μέσα στην κακομοιριά, και έδειξαν τόσην άδιαφορία την ήμερα της ταφής του. Μετάφρ. Poetas

Ο μοναδικός μας άνθοπάλης κάθε κοσμικό σπιτιού κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΤΑΝΤΗΣ μετέφρασε τό άνθοπάλειο του έπι της δδου Βουκουρεστίου 16 (τηλέφωνον 23-11) όπου θα τόν εβρίσκουν του λοιπού και οι φίλανθεις άναγνώσται του «Μπουκέτον».

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

ΜΙΑ ΠΙΣΤΗ ΚΑΡΔΙΑ

Του Daniel Riche

Στην εκκλησιά του χωριού τό ρολόγι έσήμανε δεκάμισο. Σφιχτά τυλιγμένη, μέσα σ'ένα μαύρο μάλλινο σάλι, η Μαρία πηγαίνει βιαστικά, και παραγμένη προς τόν σταθμό. Το σκοτάδι της νύχτας την σκεπάσει βαθύ και άγριο. Δεν άργει να φτάση, έν τούτοις, στον σταθμό και η καρδιά της ησυχάζει λίγο. Ο σταθμός αυτός είναι έξοχικός, μικρός και ήσυχος. Σταματούν σ' αυτόν τέσσερα η πένη τραίνα την ήμερα. Σε μία γωνιά του μοναδικού διαμερισμάτος, τό όπου χρησιμεύει και ως σάλα άναμυνης και διαγομής ειλτριών, ένας άνθρωπος περμένος έπάνω σ' ένα δέμα κοιμόταν. Πίσω από τις κηκλίδες της θυρίδος του στομαχάρου μά λάμπρα έκάνιζε κ' έβέχυνε στόν άέρα μά βαρειά μυρωδιά πετρελαίου.

Η Μαρία πέρασε την ήθουσα αυτή κ' έφτασε στο ύπóσταγο του σταθμού μακριά η κίτρινη λάμπρις των φαναγιών φεγγοβόλαι παραξένα μέσα στο βαθύ σκοτάδι και κάμα, στο μέρος που τελειώνει τό πεζοδρόμιο, ένα άλλο φανάρι κινείται από ένα άόρατο χέρι.

Είλες ο σταθμάρχης, ο οποίος γυρίζει από κάποια εργασία του. Διακρίνει την Μαρία παραξενεύεται και την ρωτά :

— Πώς σεις έδώ, αυτή την ώρα ;

Η Μαρία κάθεται και ύστερα από μά σύντομη σιωπή άρχίζει να μιλά με φωνή που μαρτυρεί την έσωτερική ταραχή της. Μιλάει χωρίς να προσέχη άν ο σταθμάρχης την άκουη :

— Βέβαια, κύριε Μπριζό, άκοριτσι που με βλέπετε έδώ τέτοια ώρα... Άρισμένος δεν τό συνειθίζω να ελμαι έξω τόσο άργά. Θα καταλάβετε όμως πως κάτι σοβαρό θα με άνάγκασε ν' άρσιω τό παιδίό μου, τόν Πετρούλη μου, στο σπίτι. Εύτυχώς ένα παιδί πένητε τόν δεν ζηνάβη διόλου την νύχτα, κ' έπειτα η γειτόνισσα θά γ' άκοιση άν κλάψη... Δεν μπόρεσα να μείνω σπίτι μου άπόψε, είναι τόσο έννευριστικό να περιμένει κανείς, δεν βόλκεται ; Εκτός αυτού ήθελα να ελμαι έδώ να τόν άγκαλιάσω όταν θα καταβή άπ' τό τραίνο, να μη κίμη μόνος του τόσο δρόμο. Έρχεται ο άντρας μου. Είναι τρία χρόνια που έφυγε κ' ίσως έβχασε και τούς δρόμους... Θεέ μου ! έρχόντουσαν μέρες που νόμιζα πως δεν θα τόν έβλεπα πειά... άπελιτρώμουν κάποτε... Γι' αυτό όταν πήρα σήμερα τό τηλεγράφημα κ' έμαθα πως έρχεται ταράχητα φοβερά... Δεν μπόρεσα να τό πιστέψω, έκλαγα, γελούσα, μιλούσα δυνατά :

Δεν εινε κακόσ, ξεύρατε, εινε μάλιστα πολύ καλόσ. Άλλά δεν έχει θέληση, και όσες φορές έμπει ο έρωτας στη μέση... Τι τό θέλετε, όταν η μοιρα άποφασίζει κάτι, εινε πάντα κανείς νικημένος, όσο και άν θελήση να την έμποδίση. Έκει στην ζηνειά άγάπησος κάποια άλλη... Ηταν τραλλός γι' αυτήν. Γι' αυτή δούλεσε και τό βράδυ γνουώσε κουρασμένος, μά ευτυχισμένος που της έβρασε χρήμα να ζήη άνετα. Γι' αυτή η άφηκε έδώ τόν Πετρούλη μας, χωρίς να ζήρη άν ελξε να φή. Μά δεν τό βαστώ κάμα, άπου γυρίζε παιά. Η κίρα έφυγε για πάντα, θά ζήσουμε τάρα ευτυχισμένα... Ένα διαπραγματικό χτύπημα π' άκούστηκες έξαρνικά έκαμε την Μαρία να σωτηρηση. Ο σταθμάρχης χωρίς βία έπήγε στο τηλεφωνο.

— Το 406 έχει καθυστερήσι είκοσι τριών λεπτών, είπατε ; ρωτάει.

— Είλες τό τραίνο του Γιάννη ; λέει η Μαρία.

— Ναι, αυτό μόνο έχει άπόψε.

— Είκοσι τρία λεπτά άκόμη ! Πότε θα περάσουν, ψιθυρίζει αυτή. Και συνεχίζει : Έπι τέλους, όταν περιμένε κανείς τρία δλόκληρα χρόνια, μπορεί να περιμένη λίγα λεπτά άκόμη. Είναι τόση η άγωνία μου ! Σήμερα παιά μορφή να τό όμολογήσω, ύπέγραφα πολύ... Ω ! οι κάτοικοι του χωριού μας ησαν πολύ καλοί μαζί μου. Άλλά καμιά φορά μερικοί μου έλεγαν λόγια που μου κάναν κακό, μου έσοχιζαν την καρδιά. Πήγα άκόμη και στην πρωτεύουσα γιά να τόν δω. Άλλά μ' εδέχθηκε η άλλη, η κλέφτρα, και μ' έδιωξε, καταλαβαίνετε, μ' έδιωξε !.. Τώρα όλα τελειώσαν... και έρχεται. Η Μαρία σιωπά τώρα και περιμένει. Το ρολόγι της εκκλησίας χτυπά μεσάνυχτα...

Έξαρνα, ένα σφύριγμα σχίζει τόν άέρα. Η Μαρία νινάζεται! Άκούεται ο κρότος της άτοιμηχανής... Το τραίνο φτάνει και σταματάει άνομαχώντας.

Ακίνητη, η Μαρία, προσπαθεί να γνοσηρί τά πρόσωπα των δύο τριών ταξ διωτών που κατέβησαν. Αυτοί περνούν, την χαιρετούν και φεύγουν. Η Μαρία μένει βουβή. Εκτός από τόν σταθμάρχη που βοηθεί ένα ύπάλληλο να ξεφορτώση τά δέματα, κανείς δεν φαίνεται παιά στο σταθμό. Ο άντρας της δεν ήρθε...

Άρχίζει να τρέμη και ψιθυρίζει λυπημένη λόγια άσυνάρτητα.

Τό τραίνο ξεκινάει να φύγη, σφριάζει και τρανάζει δλόκληρο. Η Μαρία μουρμουρίζει κάτι μεσι στα δόντια της, προχωρεί παραπατώντας, και πέφτει άπάνω στις γραμμές. Το τραίνο περνά και φεύγει προς τη νύχτα κορματιάζοντας την !... Ο Ίλιος ο σταθμάρχης δεν κατάλαβε άμέσως τι συνέβη...

Την άλλη μέρα τό πρωί έφτασε στο χωριό ο άντρας της. Ελξε άποκοιμηθει την προηγουμένη νύχτα μέσα στο τραίνο και πέρασε από τό χωριό χωρίς να τό νοήση...

Μεταφρ. Ι. Κ. Δανιήλ Ρις